

Modul 3: Cadrul Fiscal (Începători)

TEMA 3.1: CADRUL FISCAL ȘI EVIDENȚA ACTIVITĂȚII ANTREPRENORIALE

Subiectele modului:

- ▶ 1. Capitalul necesar pentru afacerea mea
- ▶ 2. Venituri și cheltuieli
- ▶ 3. Gestionarea finanțelor
- ▶ 4. Eficiența economico-financiară
- ▶ 5. Raportare financiară. Situația de profit și pierdere

Capitalul necesar pentru afacerea mea

- ▶ Mărimea mijloacelor bănești necesare inițierii unei activități antreprenoriale;
- ▶ Estimarea necesarului de capital financiar la inițierea propriei afaceri.
- ▶ Concepte și noțiuni cheie: mijloace bănești, planificarea necesarului de capital

Sursele financiare ale unei afaceri:

Surse proprii:

Economii
personale

+

Surse împrumutate:

1. de la rude, prieteni;
2. de la asociați,
parteneri în afacere;
3. din contul
produselor/ serviciilor
achitate în avans;
4. din granturi (bani
nerambursabili)
5. din creditele bancare
și companiile de
microfinanțare.

AVANTAJELE ȘI DEZAVANTAJELE UTILIZĂRII FONDURILOR PROPRII ȘI ÎMPRUMUTATE

- ▶ **Surse financiare personale:**
- ▶ Primele surse de fonduri sunt cele personale, fiind cele mai accesibile și necondiționate.
- ▶ De asemenea, este prima sursă de care urmează să țină cont antreprenorul deoarece majoritatea oamenilor nu vor investi într-o afacere, dacă proprietarul afacerii nu va demonstra unele angajamente personale.

Creditul

- ▶ reprezintă un împrumut acordat în bani de către o parte (denumită creditor, de ex. o bancă) unei alte părți (denumită debitor) pe o perioadă determinată de timp cu o dobândă stabilită în funcție de riscul pe care și-l asumă creditorul sau de reputația debitorului și cu un grafic de rambursare (întoarcere a sumei împrumutate), la terminarea căruia debitorul restituie suma împrumutată plus o anumită dobândă (procent).

Băncile din Moldova oferă credite în lei sau în valută străină. Pentru obținerea creditului, este necesar de a prezenta:

- ▶ ✓ cerere – anchetă oferită de către instituția financiară;
- ▶ ✓ buletinul de identitate;
- ▶ ✓ certificatul de înregistrare a întreprinderii;
- ▶ ✓ alte documente, în funcție de tipul creditului ales

LEASINGUL CA SURSĂ DE FINANȚARE

- ▶ reprezintă o formă de arendă pe termen lung, caracterizată prin transmiterea în folosință a echipamentului, instalațiilor, mijloacelor de transport etc. în schimbul plății chiriei.

Procesul de leasing include următoarele etape:

- ▶ 1. beneficiarul (locatarul) solicită firma de leasing(locatorul) pentru obținerea în leasing a echipamentului;
- ▶ 2. firma de leasing încheie 2 contracte, unul cu privire la vânzarecumprare cu proprietarul sau producătorul echipamentului și altul cu privire la leasing cu beneficiarul;
- ▶ 3. firma de leasing achită întreprinderii producătoare prețul echipamentului;
- ▶ 4. are loc livrarea echipamentului locatarului;
- ▶ 5. locatarul achită firmei de leasing plata pentru folosirea echipamentului și comisioanele. Cele mai întâlnite tipuri de leasing sunt leasingul financiar și operațional. Înainte de a apela la leasing întreprinzătorul trebuie să evalueze avantajele și dezavantajele lui

Capitalul necesar pentru afacerea mea

- ▶ se referă la **investiția pe care întreprinzătorul trebuie să o facă înainte de începerea activității**, iar capitalul necesar diferă **în funcție de natura activității, mărimea firmei și de amplasament.**

În această categorie intră **cheltuielile implicate** de:

- ▶ – **studiul de fezabilitate** a ideii de afaceri
- **elaborarea prototipului** dacă este vorba de lansarea unui nou produs
- **construirea, renovarea sau închirierea clădirii**
- **cumpărarea de mașini și utilaje**
- **dotarea birourilor**
- **realizarea unui stoc** de materii prime
- **plata consultanților**
- **obținerea de licențe** etc

Capitalul necesar începerii afacerii

- ▶ se referă la **investițiile făcute cu puțin timp înainte de începerea activității, în timpul lansării afacerii și după aceea**

Estimarea

- ▶ Estimarea este cu atât mai corectă cu cât întreprinzătorul **evaluează corect atât veniturile, cât și costurile** și va fi **obligat să facă investigații** în acest sens (*pentru estimarea costurilor poate să utilizeze mediile din ramura de activitate*)

Capitalul

- ▶ În mod obișnuit, atunci când încercăm să găsim un termen sinonim pentru capital, ne gândim la **bani**, însă din punct de vedere economic, **noțiunea de capital este mai complexă**.
- ▶ Astfel, prin **capital** înțelegem atât **numerarul** sau bancnotele, dar și **stocurile** de materii prime, **mijloacele de transport, licențele, mașinile și utilajele, clădirile** etc., însă sunt utilizate criterii diferite de clasificare.

Capitalul

- ▶ Economiștii identifică **trei categorii** principale de necesități de capital:
- ▶ **capital fix,**
- ▶ **capital de lucru** sau **circulant** și
- ▶ **capital suplimentar.**

Capitalul fix

- ▶ Capitalul fix reprezintă fondurile care sunt destinate **producerii de bunuri și prestării de servicii**, nu și vânzării, deoarece **clădirile, echipamentele, mijloacele de transport** etc. nu sunt transformate în numerar în timpul derulării afacerii și **banii investiți** în ele, tind să fie „înghețați”, deoarece **nu pot fi utilizați în alte scopuri**.

Capitalul circulant

- ▶ Capitalul circulant sau de lucru reprezintă fondurile temporar necesare **derulării activităților** pe termen scurt.
- ▶ El este utilizat, în mod normal, pentru **achitarea notelor de plată, finanțarea vânzărilor pe credit, plata salariilor**, precum și pentru unele **situații neprevăzute**.

Capitalul suplimentar

- ▶ Capitalul suplimentar este destinat **extinderii afacerii** sau **schimbării obiectului principal de activitate** al acesteia.

Venituri

- ▶ reprezintă sumele încasate sau de încasat de la alte persoane juridice sau fizice sub
- ▶ formă de majorare a activelor sau de micșorare a datoriilor, care conduc la creșterea capitalului
- ▶ propriu, cu excepția sporurilor pe seama aporturilor depuse de proprietarii întreprinderii

În componența venitului nu se includ:

- ▶ sumele încasate în numele persoanelor terțe, de exemplu, cum sînt taxa pe valoarea adăugată, accizele, încasările globale obținute de întreprindere din însărcinarea organizațiilor terțe de la comercializarea produselor sau mărfurilor acestora, deoarece aceste sume nu constituie un avantaj economic al întreprinderii și nu influențează capitalul al acesteia.
- ▶ Taxa pe valoarea adăugată și accizele nu se consideră ca venituri ale întreprinderii, întrucît acestea sînt încasate în numele organelor de stat și se varsă în buget.

În dependență de sursele de intrare,
veniturile se împart în două grupe:

- ▶ Venituri din activitatea operațională.
- ▶ Venituri din activitatea neoperațională

Veniturile din activitatea operațională cuprind sumele rezultate din activitatea de bază a întreprinderii:

- ▶ veniturile din vânzări – încasările din vânzarea produselor, mărfurilor, prestarea serviciilor, operațiile de barter, contractele de construcție;
- ▶ alte venituri operaționale – sumele primite sau de primit din ieșirea (vânzarea, schimbul) activelor circulante, cu excepția produselor finite și mărfurilor, arenda curentă, precum și sub formă de amenzi, penalități, despăgubiri, recuperări de daune materiale rezultate de modificări ale metodelor de evaluare a activelor curente

Componența veniturilor

- ▶ **Venituri sub formă de dobânzi** – venituri din utilizarea numerarului sau a echivalentelor acestuia, precum și din deținerea obligațiunilor și a altor sume datorate entității.
- ▶ **Venituri sub formă de redevențe** – (royalty) venituri din utilizarea immobilizărilor necorporale ale entității cum ar fi brevetele, mărcile, drepturile de autor (copyright) și software-ul pentru computere etc.
- ▶ **Venituri sub formă de dividende** – venituri din cotele deținute în capitalul social al altor entități.

Cheltuieli –

diminuări ale beneficiilor economice înregistrate în perioada de gestiune sub formă de ieșiri, reduceri ale valorii activelor sau de creșteri ale datoriilor care contribuie la diminuări ale capitalului propriu (rezultatului financiar), altele decât cele rezultate din distribuirea acestuia proprietarilor.

Componența cheltuielilor

- ▶ *Cheltuieli ale activității operaționale* - cheltuieli determinate de procesul desfășurării activității operaționale a entității.
- ▶ *Cheltuieli ale altor activități* - cheltuieli condiționate de desfășurarea altor activități (de exemplu, de ieșirea și deprecierea activelor imobilizate, de tranzacțiile financiare, de evenimentele excepționale).
- ▶ *Cheltuieli privind impozitul pe venit* - suma totală a cheltuielilor privind impozitul pe venit luate în calcul la determinarea profitului net (pierderii nete) al (a) perioadei de gestiune.

REZULTATUL FINANCIAR

VENITURI-CHELTUIELI

- ▶ $VENITURI > CHELTUIELI = PROFIT$
- ▶ $VENITURI < CHELTUIELI = PIERDERI$

Gestionarea finanțelor

Finanțele întreprinderii

- ▶ nu reprezintă numai o categorie economică însă și un instrument influent asupra activității de producere și comercializare.
- ▶ Această influență se realizează prin intermediul **mecanismului financiar**.

Mecanismul financiar

- ▶ reprezintă un ansamblu de metode pârghii și instrumente de formare și gestionare a capitalului întreprinderii.

Activitatea unei întreprinderi cuprinde 3 stadii

- ▶ Asigurarea tehnico- materială;
- ▶ Procesul de producție propriu zis;
 Desfacerea sau vânzarea.
- ▶ Aceste componente reiese din relația:
bani→marfă→bani.

Mecanism financiar este format din :

- ▶ Pârghii financiare
- ▶ Metode financiare
- ▶ Asigurarea de drept și normative
- ▶ Asigurarea de informații

Sub noțiunea de instrument financiar se înțelege

- ▶ expresia valorică a unor relații economice prin intermediul cărora are loc repartizarea și utilizarea eficientă a resurselor financiare în scopul satisfacerii necesităților materiale și spirituale ale populației

Prin pârghia financiară se înțelege

- ▶ instrumentul cu ajutorul căruia statul acționează asupra intereselor unei întreprinderi concrete pentru realizarea unui anumit obiectiv. Drept pârghii financiare sunt: rentabilitatea, prețul, costul, impozitele, taxele subvențiile, dobânzile, penalitățile

Metodele financiare

- ▶ sunt modalitățile de acțiune a relațiilor financiare asupra proceselor economice de planificare, de gestionare a fondurilor, de dimensionare a stocurilor, de amortizare a mijloacelor fixe, de evaluare financiară, de formare a capitalului.

Asigurarea de drept și normative

- ▶ mecanismul financiar se bazează pe legi, documente de statut, norme, instrucțiuni, indicații metodice.

Asigurarea de informații

- ▶ se compune din informații cu caracter financiar (darea de seamă contabilă, informații din instit uțiile financiar bancare

Structura financiară a întreprinderii

- ▶ reprezintă o compoziție complexă și coordonată a diverselor surse de finanțare la care managementul financiar recurge pentru a acoperi necesarul de finanțe

Eficiența economico-financiară

- ▶ O expresie la modul general a eficienței financiare este data de relația dintre efectele utile obținute dintr-o anumită activitate economică și cheltuielile, adică eforturile, realizate în activitatea respectiva

Cele mai frecvent indicatori ai eficienței economice sunt următorii:

- ▶ • Perioada de recuperare a investiției;
- ▶ • Pragul de rentabilitate;
- ▶ • Rentabilitatea Capitalului Propriu;
- ▶ • Rentabilitatea Activelor;
- ▶ • Rentabilitatea vânzărilor

Raportare financiară

Situațiile financiare

- ▶ au drept scop prezentarea informațiilor utile în luarea deciziilor economice pentru o gamă largă de utilizatori cum ar fi: proprietarii (acționarii, asociații), creditorii, clienții, salariații, autoritățile publice și publicul.

Situațiile financiare

- ▶ oferă informații despre:
- ▶ 1) active;
- ▶ 2) capital propriu;
- ▶ 3) datorii;
- ▶ 4) venituri și cheltuieli;
- ▶ 5) fluxuri de numerar.

În funcție de criteriile stabilite în Legea contabilității și necesitățile informaționale ale utilizatorilor entitatea poate întocmi:

- ▶ 1) situații financiare complete; sau
- ▶ 2) situații financiare simplificate.

Situațiile financiare complete cuprind:

- ▶ 1) bilanțul;
- ▶ 2) situația de profit și pierdere;
- ▶ 3) situația modificărilor capitalului propriu;
- ▶ 4) situația fluxurilor de numerar;
- ▶ 5) notele la situațiile financiare

Situațiile financiare simplificate cuprind:

- ▶ 1) bilanțul;
- ▶ 2) situația de profit și pierdere;
- ▶ 3) nota explicativă.

Situațiile financiare se întocmesc în baza

- ▶ informațiilor contabile după reflectarea rezultatelor inventarierii pentru confirmarea existenței și stării activelor și pasivelor.

Bilanțul contabil

este procedeu propriu metodei contabilității prin care se înfăptuiește dubla reprezentare a patrimoniului. Cu ajutorul bilanțului se prezintă la un moment dat în expresie valorică, patrimoniul unităților sub dublul său aspect – și anume: pe de o parte sub aspectul destinației economice, pentru care contabilitatea utilizează noțiunea de **activ** și pe de altă parte sub aspectul surselor de proveniență, pentru care contabilitatea utilizează noțiunea de **pasiv**

Structura bilanțului contabil

- ▶ Bilanțul contabil constă din două părți: partea stângă numit active și partea dreaptă numită pasiv:

Activ	Pasiv
Active	Pasive
Total active (A)	Total pasive (P)

Structura bilanțului contabil

- ▶ Bilanțul contabil constă din două părți: partea stângă numit active și partea dreaptă numită pasiv:

Activ	Pasiv
Active	Pasive
Total active (A)	Total pasive (P)

Situația de profit și pierdere

Situația de profit și pierdere

caracterizează performanța financiară a entității pentru perioada de gestiune și conține informații privind:

- ▶ veniturile,
- ▶ cheltuielile,
- ▶ rezultatul financiar.